

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

D. 9. Marts 1913 døde i Roskilde Professor Jacob Kornerup (f. 19. Novb. 1825). Uddannet som Kunstner men med store kunsthistoriske Interesser fandt han tidlig et Virkefelt som arkæologisk Tegner og Undersøger for Direktionen for Mindesmærkernes Bevaring. Saaledes deltog han i den af Frederik VII i 1861 foranstaltede, af Worsaae ledede Undersøgelse af Jellingehøjene, hvis Resultater han senere kom til at udgive (Kongehøjene i J. Kbh. 1875). Først og fremmest stod vore Kirker dog hans Hjerter nær. Hans Hovedværk er her den fortjenstfulde, store Monografi over Roskilde Domkirke (Danske Mindesmærker II. Kbh. 1877), men jævnsides hermed har han i Aarb. for nord. Oldk. og Kirkehist. Saml. udgivet en stor Række Afhandlinger dels om mere almindelige historisk-arkæologiske Spørgsmaal dels om enkelte Kirker eller kirkelige Monumenter. I over 40 Aar virkede han desuden som Restaurator af vore middelalderlige Kalkmalerier. Kræver vor Tid end større Varsomhed, end dengang fordredes, vil saavel hans Restaureringer som hans talrige Tegninger dog altid hævde sig paa Grund af deres smukke kunstneriske Holdning. Til sin Fødebys Historie har han givet flere Bidrag, saaledes „Roskilde i gamle Dage“ (1892) og de 1907 udg. „Roskilde Minder“, der indledes med en Levnedstegning af den fine og ejendommelige, flittige, gamle Mand. M. M.

Den 12. Mai 1913 døde den ældste af Danmarks Historikere Dr. theol. Holger Frederik Rørdam, Sognepræst i Kongens Lyngby. Skjønt 83 Aar gammel var han ved fuld

Arbejdskraft, og endnu ganske som i Manddomsaarene satte hans Virken mangfoldige Frugter i Litteraturen. I det sidst udkomne Hefte af Kirkehistoriske Samlinger ere alle Afhandlingerne forfattede af ham, Heftet afslutter den 5. Række af dette værdifulde Tidsskrift, som han har redigeret i 56 Aar; i dets 26 Bind kan vel nok Halvdelen af Indholdet siges at skyldes ham. Som Dr. Rørdam ved Tidsskriftet viste sin Evne til at finde Materiale og Lethed ved at skrive derom paa en tiltalende Maade, ofte ved at fremdrage Spørgsmaal om dogmatiske Emner eller Kirkeordningen, som i vore Dage havde praktisk Interesse, saaledes forstod han at samle Medlemmer for Selskabet for Danmarks Kirkehistorie og at interessere dem for dets Gjerning, bl. a. ved de kirke- og kunsthistoriske Møder, som i den sidste Snes Aar holdtes rundt om i forskellige Byer, og som i Rørdam havde deres Leder og en virksom Foredragsholder.

En anden Side af Rørdams litterære Gjerning foreligger i hans store videnskabelige Arbejder. Blandt disse er sikkert det righoldigste og bedst afrundede *Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1537 til 1621* (4 Bd. 1868—77), fortrinligt ved sin almindelige Skildring af Universitetets og de lærde Studiers Tilstand og ved sine mangfoldige Biografier. Rørdam kunde forfatte et saadant Værk, fordi han ikke blot havde det indgaaende Kjendskab til Litteraturen i Danmark og de Lande, hvormed vi stode i Forbindelse, men tillige som ingen anden havde Kundskab om de haandskrevne Samlinger i vore Bibliotheker og Arkiver. Dette havde han vist i sin smukke Doktordisputats *Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Reformationen* I. (1867), og det fremgaar af en Række Monografier og Udgaver af ældre Arbejder, ledsagede af Levnedsskildringer eller Kommentar, saaledes *Anders Arrebos Levnet og Skrifter*, *Peder Laurensens Malmøbog*, *Klaus Chr. Lyskanders Levned samt hans Bog om Danske Skribenter*, *Smaaskrifter af Hans Tausen*, og endnu mange andre.

Som det vil ses var det især det 16. og 17. Aarh., som tildrog sig Dr. Rørdams Opmærksomhed, og dette Tidsrum

oplyses ogsaa af hans store Samleværk *Historiske Kildeskrifter og Bearbejdelser af dansk Historie især fra det 16. Aarh.* (1.—2. Række, 4 Bd., 1873—87); hertil slutte sig *Historiske Samlinger og Studier* (3 Bd., 1891—98). Udenfor dette Tidsrum falde hans *Kjøbenhavns Kirker og Klostre i Middelalderen* (1859—63) og *Breve fra Jacob Langebek* (1895).

Den overordentlig stærke Produktion kunde indgive en Frygt for manglende Omhu ved Gjengivelsen af Kilden eller for at Valget af det meddelte ikke blev rigtigt truffet, men mod Rørdams Nøjagtighed kan ikke Anker føres; kun ved Udgifter, der krævede en finere Teknik og et mere skjønsomt Udvalg, ere Mangler blevne paaviste, saaledes ved hans *Danske Kirkelove 1536—1683* (3 Bd. 1883—89). Stundom kunde Stoffet overvælde Rørdam, saa at det centrale i Personligheden ikke traadte fuldt frem; dette gjælder saaledes Bogen om *Arild Hvitfeldt* (1896), men især Værket om *Peter Rørdam* (3 Bd., 1891—95). Men Rørdam hørte beskedent paa Kritik, og han følte, at hans utrættelige Virksomhed og omfattende Viden dog blev skattet af alle, idet man fuldt erkendte hans store Fortjenester af vor Kirkes, Skoles, Litteraturs og Kulturs Historie og Værdien af hans Hundreder af Biografier; af saadanne har han bl. a. i Biografisk Lexikon skrevet saa meget som et helt Bind.

Rørdam var en nidkær Præst og en god Taler, fængslende ved Liv og Kraft. Han var 1867 bleven optaget som Medlem af *Danske Selskab*, 1871 som Medlem af Videnskabsnernes Selskab. Det theologiske Fakultet hædrede ham 1910 ved at tildele ham den theologiske Doktorgrad. *Joh. Stp.*

Den 17. Marts 1913 døde Friedrich von Thudichum, der var født 1831 og 1862 udnævntes til Professor ved Universitetet i Tübingen, hvortil han siden var knyttet. Thudichum var en let producerende Skribent, litterært virksom paa mange Omraader, Germanist, Retshistoriker, Stats- og Kirkeretslærer, men han hører ikke til de Forskere, som trænge frem ad ukendte Veje eller opdyrke ny Jord. I sine rets-